ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2020/1178

ze dne 27. července 2020

o vnitrostátních předpisech oznámených Dánským královstvím podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie týkajících se obsahu kadmia v hnojivech

(oznámeno pod číslem C(2020) 4988)

(Pouze dánské znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 114 odst. 6 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

1. SKUTEČNOSTI A POSTUP

(1) Dne 27. ledna 2020 oznámilo Dánské království na základě čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) Komisi svůj úmysl ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy týkající se obsahu kadmia v hnojivech, které se odchylují od nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1009 ([1]).

1.1. **Právní předpisy Unie**

1.1.1. *Ustanovení čl. 114 odst. 4 a 6 Smlouvy o fungování EU*

(2) V čl. 114 odst. 4 a 6 Smlouvy o fungování EU je uvedeno:

„4. Pokládá-li členský stát poté, co Evropský parlament a Rada, Rada nebo Komise přijaly harmonizační opatření, za nezbytné ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy ze závažných důvodů uvedených v článku 36 nebo vnitrostátní předpisy týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí, oznámí je Komisi spolu s důvody pro jejich ponechání.

(…)

6. Komise do šesti měsíců po oznámení podle odstavců 4 […] dotyčné vnitrostátní právní předpisy schválí nebo zamítne poté, co prověří, zda neslouží jako prostředek svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy a nenarušují fungování vnitřního trhu.

Nerozhodne-li Komise v této lhůtě, pokládají se vnitrostátní předpisy uvedené v odstavcích 4 […] za schválené.“

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1009 ze dne 5. června 2019, kterým se stanoví pravidla pro dodávání hnojivých výrobků EU na trh a kterým se mění nařízení (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a zrušuje nařízení (ES) č. 2003/2003 (Úř. věst. L 170, 25.6.2019, s. 1).

1.2. **Harmonizační pravidla v oblasti hnojivých výrobků**

1.2.1. *Nařízení (ES) č. 2003/2003*

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady ([2]) (ES) č. 2003/2003 se vztahuje na výrobky, které jsou uváděny na trh jako hnojiva s označením „hnojiva ES“. Hnojivo, které patří k některému z typů hnojiv uvedených v příloze I nařízení (ES) č. 2003/2003 a splňuje podmínky stanovené v uvedeném nařízení, může být označeno jako „hnojivo ES“ a uvedeno do volného oběhu na vnitřním trhu.

(4) Příloha I nařízení (ES) č. 2003/2003 uvádí taxativní seznam typů hnojiv, na která se vztahují harmonizační pravidla. U každého typu hnojiva jsou uvedeny zvláštní požadavky týkající se například obsahu živin, rozpustnosti živin nebo zpracovatelských metod.

(5) Nařízení (ES) č. 2003/2003 se vztahuje zejména na minerální hnojiva. Některé typy hnojiv, na něž se pravidla vztahují, obsahují 5 % hmotn. nebo více fosforu v ekvivalentu oxidu fosforečného (P_2O_5).

(6) Článek 5 nařízení (ES) č. 2003/2003 stanoví zásadu volného oběhu hnojiv ES na vnitřním trhu a uvádí, že členské státy nesmějí z důvodu složení, identifikace, označování nebo balení a z důvodu jiných ustanovení uvedeného nařízení zakázat, omezit nebo bránit uvádění hnojiv ES, která vyhovují požadavkům uvedeného nařízení, na trh.

(7) Nařízení (ES) č. 2003/2003 nestanoví žádné mezní hodnoty pro kontaminující látky v hnojivech ES. Kromě několika výjimek vycházejících z rozhodnutí Komise podle příslušných ustanovení Smlouvy o fungování EU ([3]) tedy mohou být ve volném oběhu na vnitřním trhu hnojiva ES s obsahem fosforu alespoň 5 % P_2O_5 bez ohledu na jejich obsah kadmia.

(8) Úmysl Komise zabývat se otázkou nezáměrného obsahu kadmia v minerálních hnojivech byl oznámen již v 15. bodě odůvodnění nařízení (ES) č. 2003/2003. Je v něm uvedeno: „Hnojiva mohou být kontaminována látkami, které mohou představovat riziko pro lidské zdraví a zdraví zvířat a pro životní prostředí. Na základě stanoviska Vědeckého výboru pro toxicitu, ekotoxicitu a životní prostředí má Komise v úmyslu zabývat se otázkou nezáměrného obsahu kadmia v minerálních hnojivech a podle potřeby vypracuje návrh nařízení, který hodlá předložit Evropskému parlamentu a Radě. Podobné přezkoumání provede podle potřeby i u dalších kontaminujících látek.“

1.2.2. *Nařízení (EU) 2019/1009*

(9) Nařízení (EU) 2019/1009 stanoví harmonizační pravidla pro „hnojivé výrobky EU“. Ke dni 16. července 2022 zrušuje nařízení (ES) č. 2003/2003.

(10) Hnojivými výrobky EU jsou hnojivé výrobky, které jsou při dodání na vnitřní trh opatřeny označením CE. Hnojivý výrobek EU musí splňovat požadavky stanovené v nařízení (EU) 2019/1009 pro příslušnou kategorii funkce výrobku (dále jen „KFV“) a pro příslušnou kategorii nebo kategorie složkových materiálů a být označen v souladu s požadavky na označování stanovenými v uvedeném nařízení. Pro hnojivé výrobky EU existuje sedm KFV, z nichž jedna se vztahuje na hnojiva.

(11) Nařízení (EU) 2019/1009 se vztahuje na minerální hnojiva všeobecnějším způsobem než příloha I nařízení (ES) č. 2003/2003, jelikož se na ně vztahují určité obecné požadavky týkající se jejich kvality a bezpečnosti. Nařízení (EU) 2019/1009 se kromě toho vztahuje na organická a organominerální hnojiva, která nespadají do věcné působnosti nařízení (ES) č. 2003/2003.

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2003/2003 ze dne 13. října 2003 o hnojivech (Úř. věst. L 304, 21.11.2003, s. 1).

([3]) Viz rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006: 2006/347/ES o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, odstavec 41 (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 19), 2006/348/ES o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, odstavec 40 (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 25) a 2006/349/ES o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 31).

(12) Prostřednictvím KFV 1(B) bodu 3 písm. a) podbodu ii) a KFV 1(C)(I) bodu 2 písm. a) podbodu ii) přílohy I nařízení (EU) 2019/1009 uvedené nařízení zavádí na úrovni Unie pojem „fosforečná hnojiva“, a to pro organominerální hnojiva nebo anorganická hnojiva s makroživinami, která obsahují alespoň 5 % hmotn. fosforu v ekvivalentu P_2O_5.

(13) Nařízení poprvé na úrovni Unie stanoví mezní hodnoty pro kontaminující látky v hnojivých výrobcích EU. U fosforečných hnojiv je mezní hodnota kadmia 60 mg/kg P_2O_5. Na jiná hnojiva se vztahují jiné mezní hodnoty, které jsou vyjádřeny nikoliv jako mg/kg P_2O_5, ale jako mg/kg sušiny celého výrobku se všemi jeho složkami.

(14) Zásada volného pohybu je zakotvená v čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1009, podle něhož členské státy nesmějí z důvodů týkajících se složení, označení nebo jiných aspektů, které upravuje uvedené nařízení, bránit tomu, aby byly na trh dodávány hnojivé výrobky EU, které jsou v souladu s uvedeným nařízením. V souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009 však může členský stát, který ke dni 14. července 2019 využívá výjimku z nařízení (ES) č. 2003/2003, pokud jde o obsah kadmia v hnojivech, udělenou v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, nadále uplatňovat vnitrostátní mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, a to až do okamžiku, kdy se na úrovni Unie použijí harmonizované mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, které jsou na stejné nebo nižší úrovni oproti mezním hodnotám uplatňovaným v dotčeném členském státě ke dni 14. července 2019.

(15) Kromě toho má Komise do 16. července 2026 povinnost přezkoumat mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech s cílem posoudit proveditelnost snížení těchto mezních hodnot na odpovídající nižší úroveň. Komise musí zohlednit environmentální faktory, a to zejména v souvislosti s půdními a klimatickými podmínkami, zdravotní faktory a socioekonomické faktory, včetně aspektů týkajících se bezpečnosti dodávek.

1.2.3. *Volitelný režim*

(16) Trh EU s hnojivými výrobky je harmonizován pouze částečně.

(17) Cílem nařízení (ES) č. 2003/2003 je zajistit volný oběh hnojiv ES na vnitřním trhu. Uvedené nařízení však nemá dopad na tzv. vnitrostátní hnojiva uváděná na trh členských států v souladu s vnitrostátními právními předpisy. Výrobci si mohou vybrat, zda budou hnojiva uvádět na trh jako „hnojivo ES“, nebo jako „vnitrostátní hnojivo“.

(18) Nařízení (EU) 2019/1009 zachovává volitelný režim v nezměněné podobě. Zajišťuje tak volný pohyb hnojivých výrobků EU na vnitřním trhu a umožňuje uvádět na trh vnitrostátní hnojivé výrobky. Volba zůstává na výrobci.

(19) Na základě nařízení (ES) č. 2003/2003 a nařízení (EU) 2019/1009 nesmí členské státy bránit tomu, aby byla na trh dodávána vyhovující hnojiva ES, resp. hnojivé výrobky EU, a to z důvodů souvisejících mimo jiné s obsahem kadmia.

(20) Členské státy však mohou zachovat nebo zavést jakékoliv mezní hodnoty, které považují za vhodné v souvislosti s kontaminujícími látkami ve vnitrostátních hnojivých výrobcích a které nespadají do oblasti působnosti nařízení (EU) 2019/1009. Každý členský stát má ve větší či menší míře obavy z hrozby, kterou hromadění kadmia představuje pro dlouhodobou udržitelnost pěstování plodin. Většina členských států již zavedla pravidla omezující obsah kadmia ve vnitrostátních hnojivých výrobcích s cílem snížit emise kadmia do životního prostředí a tím i expozici člověka kadmiu. Na tento druh pravidel se toto rozhodnutí nevztahuje.

(21) Harmonizační pravidla Unie tak existují společně s vnitrostátními předpisy vztahujícími se na hnojivé výrobky.

1.3. **Oznámené vnitrostátní předpisy**

(22) Vnitrostátní předpisy oznámené Dánským královstvím (dále jen „oznámené vnitrostátní předpisy“) jsou zakotveny v nařízení č. 223 ze dne 5. dubna 1989 o obsahu kadmia v hnojivech obsahujících fosfor (dále jen „nařízení č. 223“), v souladu s nímž se od roku 1998 uplatňuje stávající mezní hodnota.

(23) Nařízení č. 223 upravuje prodej pro použití v Dánsku. Stanoví mezní hodnotu pro kadmium v umělých hnojivech, získaných z nerostného fosfátu, kdy celkový obsah fosforu (P) činí 1 % hmotn. nebo více. Obsah fosforu (P) 1 % hmotn. se rovná 2,3 % hmotn. v ekvivalentu P_2O_5. Mezní hodnota pro kadmium v těchto hnojivech činí 110 mg Cd/kg fosforu, což je ekvivalent 48 mg Cd/kg P_2O_5. Pro jiná hnojiva, než jsou umělá hnojiva získaná z nerostného fosfátu s celkovým obsahem 2,3 % hmotn. nebo více fosforu v ekvivalentu P_2O_5, nestanoví nařízení č. 223 žádnou mezní hodnotu kadmia.

(24) Dánské království mezní hodnotu stanovenou v nařízení č. 223 uplatňuje jak na vnitrostátní hnojiva, tak na hnojiva harmonizovaná podle nařízení (ES) č. 2003/2003. Nařízení č. 223, které se v Dánsku uplatňuje od roku 1989, nebylo Komisi Dánským královstvím oznámeno podle článku 114 Smlouvy o fungování EU nebo podle předchůdců tohoto ustanovení Smlouvy ([4]) v souvislosti s nařízením (ES) č. 2003/2003. Ve stávajícím oznámení v souvislosti s nařízením (EU) 2019/1009 však Dánské království uvedlo, že návrh nařízení č. 223 oznámilo Komisi dne 19. ledna 1988 podle směrnice Rady 83/189/EHS ([5]) a že plánovanou vnitrostátní mezní hodnotu zvýšilo před jeho přijetím nařízení, aby byly zohledněny námitky vznesené po oznámení třemi jinými členskými státy.

(25) Prostřednictvím oznámení Dánské království požádalo Komisi o schválení, aby mohlo odchylně od mezních hodnot kadmia stanovených v nařízení (EU) 2019/1009 uplatňovat oznámené vnitrostátní předpisy na umělá hnojiva získaná z nerostného fosfátu s celkovým obsahem 2,3 % hmotn. nebo více fosforu v ekvivalentu P_2O_5. Jinými slovy, Dánské království má v úmyslu uplatňovat vnitrostátní mezní hodnotu kadmia na fosforečná hnojiva a na určitá jiná hnojiva, na které se uvedené nařízení vztahuje. Stávající oznámení neobsahuje žádost o schválení jakékoliv odchylky od nařízení (ES) č. 2003/2003.

1.4. **Postup**

(26) Dopisem ze dne 27. ledna 2020 zaevidovaným dne 29. ledna 2020 oznámilo Dánské království Komisi svůj úmysl ponechat si vnitrostátní předpisy týkající se obsahu kadmia v umělých hnojivech získaných z nerostného fosfátu s celkovým obsahem 2,3 % hmotn. nebo více fosforu v ekvivalentu P_2O_5, které se odchylují od nařízení (EU) 2019/1009. V souladu s čl. 114 odst. 4 ve spojení s článkem 36 Smlouvy o fungování EU je odůvodnění předložené Dánským královstvím založeno na závažných důvodech souvisejících s ochranou lidského zdraví a životního prostředí před expozicí kadmiu v životním prostředí.

(27) Dopisem ze dne 30. ledna 2020 Komise potvrdila přijetí oznámení a informovala Dánské království, že šestiměsíční lhůta pro jeho prozkoumání podle čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU končí dne 30. července 2020.

(28) Na podporu svého oznámení založeného na čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU předložilo Dánské království dne 31. března 2020 Komisi doplňující informace. Tyto informace poskytují určitá objasnění týkající se věcné působnosti vnitrostátních předpisů, o jejichž zachování Dánské království usiluje, jakož i podrobné údaje o trhu s hnojivy v Dánsku.

(29) V doplňujících informacích Dánské království mimo jiné objasnilo, že hlavním problémem, který mají oznámené vnitrostátní předpisy řešit, a tedy i hlavním zaměřením vědeckého posouzení v dánském oznámení, jsou anorganická minerální hnojiva s vysokým obsahem fosforu, jelikož nejvyšší kadmiová zátěž z hnojiv je spojena s těmito hnojivy, a že podobné obavy se týkají i organominerálních hnojiv s vysokým obsahem anorganického nerostného fosforu. Dánské království rovněž uvedlo, že by bylo ochotno prozkoumat možnosti týkající se informací nebo změny právní úpravy v souvislosti s kategoriemi funkce výrobku a s mezními hodnotami uvedenými v nařízení (EU) 2019/1009.

(30) Komise dále zveřejnila sdělení o uvedeném oznámení v *Úředním věstníku Evropské unie* ([6]), aby byly zúčastněné strany informovány o vnitrostátních předpisech Dánského království, jakož i o důvodech, na kterých je oznámení založeno. Po zveřejnění sdělení nebyly obdrženy žádné připomínky.

([4]) Zejména článek 95 (ex. 100a) Smlouvy o založení Evropského společenství (konsolidované znění 2002) (Úř. věst. C 325, 24.12.2002, s. 33).

([5]) Směrnice Rady 83/189/EHS ze dne 28. března 1983 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. L 109, 26.4.1983, s. 8).

([6]) Úř. věst. C 124, 17.4.2020, s. 19.

(31) Dopisem ze dne 6. dubna 2020 Komise o oznámení informovala rovněž ostatní členské státy a dala jim možnost, aby ve lhůtě 30 dnů předložily své připomínky. Ve stanovené lhůtě Komise obdržela připomínky od Belgie, Slovenské republiky, Maďarska a Malty. První tři zmíněné členské státy uvedly, že ohledně oznámení nemají žádné připomínky. Malta uvedla, že nemá námitky proti tomu, aby si Dánské království ponechalo své vnitrostátní mezní hodnoty pro obsah kadmia v hnojivech.

2. **POSOUZENÍ**

(32) Na úvod Komise poznamenává, že z judikatury Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) jasně vyplývá, že postup stanovený v čl. 114 odst. 4 až 6 Smlouvy o fungování EU má zajistit, že žádný členský stát neuplatní vnitrostátní pravidla odchylující se od harmonizovaných pravidel, aniž by od Komise obdržel potvrzení. Členský stát není oprávněn jednostranně uplatňovat vnitrostátní ustanovení, aniž by je oznámil a aniž by od Komise obdržel rozhodnutí, které tato ustanovení potvrzuje. ([7])

(33) Komise rovněž poznamenává, že čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009 se vztahuje pouze na odchylky od článku 5 nařízení (ES) č. 2003/2003 udělené před dnem 14. července 2019 na základě oznámení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.

(34) Komise má za to, že výše uvedené oznámení návrhu podané dne 19. ledna 1988 Dánským královstvím podle směrnice 83/189/EHS není srovnatelné s postupem podle čl. 114 odst. 4 až 6 Smlouvy o fungování EU, jelikož účelem daného postupu je předcházet technickým překážkám obchodu, nikoliv zaměřovat se na odchylky stávajících vnitrostátních ustanovení od harmonizačního opatření Unie. V současném případě je nesporné, že Dánské království nařízení č. 223 podle článku 114 Smlouvy o fungování EU neoznámilo před dnem 14. července 2019 a Komise ho neschválila.

(35) Dánské království tak nemůže využívat odchylku od článku 5 nařízení (ES) č. 2003/2003. Nemůže tudíž využívat ani čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009.

2.1. **Přípustnost**

(36) Podle čl. 114 odst. 4 a 6 Smlouvy o fungování EU si může členský stát po přijetí harmonizačního opatření ponechat vlastní přísnější vnitrostátní předpisy ze závažných důvodů uvedených v článku 36 Smlouvy o fungování EU nebo vnitrostátní předpisy týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí, pokud uvedené vnitrostátní předpisy oznámí Komisi a Komise tato opatření schválí.

(37) Za účelem zjištění přípustnosti oznámení musí Komise posoudit, zda dotčené oznámené vnitrostátní předpisy představují již dříve existující opatření odchylující se od nově zavedeného harmonizačního pravidla Unie a zda jsou přísnější.

(38) Nařízení č. 223 je v Dánsku uplatňováno od roku 1989. V době přijetí nařízení (EU) 2019/1009 tak již bylo věcně platné.

2.1.1. *Předchozí existence oznámených vnitrostátních předpisů*

(39) Aby bylo možné zjistit, zda oznámené vnitrostátní předpisy, které byly zavedeny v roce 1989 a ve své stávající podobě se uplatňují od roku 1998, představují pro účely čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU již dříve existující opatření, je třeba prozkoumat dva faktory.

(40) Zaprvé, nařízení (EU) 2019/1009 nahradí nařízení (ES) č. 2003/2003, jež nahradilo směrnici, která se obecně uplatňovala na hnojiva, když byly oznámené vnitrostátní předpisy zavedeny, tj. směrnici Rady 76/116/EHS ([8]).

(41) To vyvolává otázku, zda lze oznámené vnitrostátní předpisy ve vztahu k nařízení (EU) 2019/1009 a s ohledem na harmonizaci zavedenou směrnicí 76/116/EHS a nařízením (ES) č. 2003/2003 považovat za zachované v platnosti a za podléhající oznámení Komisi v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.

([7]) Věc C-41/93, Francouzská republika v. Komise Evropských společenství, body 23–30.

([8]) Směrnice Rady 76/116/EHS ze dne 18. prosince 1975 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se hnojiv (Úř. věst. L 24, 30.1.1976, s. 21).

(42) Na jedné straně čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009 rozšiřuje dřívější odchylky od článku 5 nařízení (ES) 2003/2003 na čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1009, čímž umožňuje, aby se stávající vnitrostátní opatření, která se na základě oznámení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU a rozhodnutí Komise podle čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU zákonně uplatňují na hnojiva, na něž se vztahuje rozsah harmonizace stanovený nařízením (ES) 2003/2003, uplatňovala rovněž na hnojivé výrobky EU, které budou na základě nařízení (EU) 2019/1009 poprvé spadat do nově rozšířeného rozsahu harmonizace. To potvrzuje, že nařízení (EU) 2019/1009 je pokračováním harmonizace vyplývající z nařízení (EU) č. 2003/2003.

(43) Na druhé straně 11. bod odůvodnění nařízení (EU) 2019/1009 potvrzuje, že normotvůrce tím, že parafrázoval čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, byl toho názoru, že nařízení (EU) 2019/1009 by mělo být vzato v úvahu pro účely posouzení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU:

„V několika členských státech jsou v platnosti vnitrostátní předpisy, které omezují obsah kadmia ve fosforečných hnojivech z důvodu ochrany lidského zdraví a životního prostředí. Pokud by členský stát považoval za nezbytné ponechat takové vnitrostátní předpisy v platnosti i po přijetí harmonizovaných mezních hodnot podle tohoto nařízení a do doby, než budou tyto harmonizované mezní hodnoty na stejné nebo nižší úrovni oproti již uplatňovaným vnitrostátním mezním hodnotám, měl by je v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU oznámit Komisi. Dále, pokud by členský stát v souladu s čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU pokládal za nezbytné zavést nové vnitrostátní předpisy, jako například předpisy omezující obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, opírající se o nové vědecké poznatky k ochraně životního prostředí nebo pracovního prostředí, z důvodu zvláštního problému, který se objeví v tomto členském státě po přijetí tohoto nařízení, měl by zamýšlené předpisy oznámit Komisi spolu s důvody pro jejich zavedení. […]“

(44) Tento výklad je dále podpořen rozdílností regulačního režimu a věcné působnosti nařízení (EU) 2019/1009 ve srovnání se směrnicí 76/116/EHS a s nařízením (ES) č. 2003/2003, jakož i skutečností, že nařízení (EU) 2019/1009 poprvé stanoví harmonizovanou mezní hodnotu pro kadmium.

(45) Je rovněž nutno konstatovat, že v minulých případech, kdy nové harmonizační opatření nahradilo opatření stávající, Soudní dvůr odkazoval pouze na nově přijaté harmonizační opatření jako na opatření, které má být vzato v úvahu za účelem posouzení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU ([9]).

(46) Vzhledem k tomu, že nařízení (EU) 2019/1009 je harmonizačním opatřením, které by mělo být za účelem oznámených vnitrostátních předpisů podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU vzato v úvahu, je na Komisi, aby v souladu s požadavkem čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU prověřila, zda oznámené vnitrostátní předpisy existovaly již před uvedeným nařízením.

(47) Zadruhé, oznámené vnitrostátní předpisy nebyly nikdy dříve Komisi oznámeny podle článku 114 Smlouvy o fungování EU nebo podle předchozích ustanovení, a to ani jako výjimka ze směrnice 76/116/EHS, ani jako výjimka z nařízení (ES) č. 2003/2003.

(48) To vyvolává otázku, zda je lze přesto pro účely čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU považovat za existující před nařízením (EU) 2019/1009, a nikoli za nové vnitrostátní předpisy, které by měly být oznámeny podle čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU. Aby bylo možné na tuto otázku odpovědět, je třeba pochopit účel rozlišování mezi čl. 114 odst. 4 a čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU.

(49) Odpověď na otázku tohoto rozlišování přináší judikatura Soudního dvora. Ve věci C-3/00 Dánsko v. Komise Soudní dvůr v souvislosti s článkem 95 Smlouvy o založení Evropského společenství, který odpovídá článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodl takto:

„Rozdíl mezi oběma situacemi předpokládanými článkem 95 je ten, že v první situaci vnitrostátní předpisy existují již před harmonizačním opatřením. Normotvůrce Společenství o nich tedy věděl, ale nemohl nebo nehodlal se jimi za účelem harmonizace řídit. Považuje se proto za přijatelné, aby členský stát požádal, aby jeho vlastní předpisy zůstaly v platnosti. Za tímto účelem Smlouva o ES požaduje, aby takovéto vnitrostátní předpisy byly odůvodněné na základě závažných důvodů uvedených v článku 30 Smlouvy o ES nebo aby se týkaly ochrany životního nebo pracovního prostředí. Naopak ve druhé situaci je pravděpodobnější, že přijetí nových vnitrostátních právních

([9]) Viz věc C-360/14 P Německo v. Evropská komise.

předpisů ohrozí harmonizaci. Orgány Společenství samozřejmě nemohly vnitrostátní předpisy při přípravě harmonizačního opatření zohlednit. V takovém případě se požadavky uvedené v článku 30 Smlouvy o ES nezohledňují a přijímají se pouze důvody týkající se ochrany životního prostředí nebo pracovního prostředí, a to za podmínky, že daný členský stát předloží nové vědecké poznatky a že potřeba zavést nové vnitrostátní předpisy vyplývá ze zvláštního problému, který se objeví v tomto členském státě po přijetí harmonizačního opatření.“ ([10])

(50) S ohledem na citovanou judikaturu by mělo být vzato v úvahu, že účelem rozlišování mezi čl. 114 odst. 4 a čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU je uložit vyšší požadavky na odůvodnění v případech, kdy je větší pravděpodobnost ohrožení harmonizace, jelikož daný vnitrostátní předpis nebyl v době přijetí harmonizovaného opatření normotvůrci znám, a nebyl tak při vypracovávání harmonizačního opatření zohledněn.

(51) Jak již bylo prokázáno, oznámené vnitrostátní předpisy jsou ve své současné podobě v platnosti od roku 1998. Byly tedy v platnosti i v době přípravy nařízení (EU) 2019/1009, a proto rovněž existovaly již před uvedeným nařízením.

(52) Z posouzení dopadů, které je připojeno k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro dodávání hnojivých výrobků s označením CE na trh ([11]), je dále zřejmé, že oznámené vnitrostátní předpisy byly normotvůrci Unie během vypracovávání nařízení (EU) 2019/1009 známy.

(53) Lze tak učinit závěr, že oznámené vnitrostátní předpisy jsou již dříve existujícím opatřením, které se odchyluje od nově zavedeného harmonizačního pravidla.

2.1.2. *Přísnost oznámených vnitrostátních předpisů ve vztahu k nařízení (EU) 2019/1009*

(54) Pokud jde o otázku, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy rovněž přísnější než nově zavedené harmonizační pravidlo, Komise podotýká, že ačkoliv má Dánské království v úmyslu uplatňovat vnitrostátní mezní hodnotu kadmia na fosforečná hnojiva uvedená v příloze I části II KFV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KFV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) nařízení (EU) 2019/1009 i na určitá jiná hnojiva, na něž se uvedené nařízení vztahuje, klíčovou záležitostí, kterou mají oznámené vnitrostátní předpisy řešit, je první uvedená kategorie hnojiv, což jsou anorganická hnojiva a organominerální hnojiva s vysokým obsahem fosforu.

(55) Komise rovněž podotýká, že pouze u fosforečných hnojiv je dánská mezní hodnota kadmia a mezní hodnota stanovená v nařízení (EU) 2019/1009 vyjádřena na základě stejného jmenovatele, tj. kg P_2O_5, nikoliv kg sušiny celého výrobku se všemi jeho složkami.

(56) Jinými slovy, pouze u fosforečných hnojiv je možné srovnávat úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí vycházející z dánské mezní hodnoty kadmia s úrovní ochrany na základě harmonizované mezní hodnoty kadmia bez znalosti přesného složení každého výrobku. Kromě toho oznámené vnitrostátní předpisy zdaleka nejčastěji cílí na fosforečná hnojiva. Komise je tak pro účely posouzení toho, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy přísnější a poskytují větší ochranu než nově zavedené harmonizační pravidlo, schopna porovnat dva soubory předpisů, pouze pokud jde o fosforečná hnojiva.

(57) Mezní hodnota kadmia pro fosforečná hnojiva stanovená v příloze I části II KFV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KFV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) nařízení (EU) 2019/1009 činí 60 mg/kg P_2O_5. Na druhé straně mezní hodnota kadmia stanovená v oznámených vnitrostátních předpisech činí 48 mg/kg P_2O_5.

(58) Oznámené vnitrostátní předpisy jsou tedy přísnější a poskytují větší ochranu než ustanovení nařízení (EU) 2019/1009, alespoň v rozsahu, v němž se vztahují na fosforečná hnojiva uvedená v daném nařízení.

(59) Na základě výše uvedených skutečností se Komise domnívá, že oznámení předložené Dánským královstvím je přípustné podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU v rozsahu, v němž se týká fosforečných hnojiv uvedených v nařízení (EU) 2019/1009.

([10]) C-3/00 Dánsko v. Komise, bod 58. Dále potvrzeno např. ve věci T-234/04 Nizozemské království proti Komisi, bod 58, spojených věcech T-366/03 a T-235/04 Land Oberösterreich a Rakousko v. Komise, bod 62 a ve věci C-512/99 Německo v. Komise, bod 41.

([11]) Viz posouzení dopadů připojené k návrhu Komise, jež bylo konkrétně zaměřeno na mezní hodnoty kadmia, SWD(2016) 64 final, ČÁST 2/2; https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/EN/SWD-2016-64-F1-EN-MAIN-PART-2.PDF; viz zejména strany 5, 6, 25, 28, 29 a 32 a příloha I.

2.2. **Posouzení opodstatněnosti**

(60) V souladu s čl. 114 odst. 4 a čl. 114 odst. 6 prvním pododstavcem Smlouvy o fungování EU musí Komise prověřit, zda jsou splněny všechny podmínky stanovené v uvedeném článku, které umožňují členskému státu ponechat si své vnitrostátní předpisy odchylující se od harmonizačního opatření Unie.

(61) Komise musí posoudit zejména to, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy odůvodněné na základě závažných důvodů uvedených v článku 36 Smlouvy o fungování EU nebo se týkají ochrany životního nebo pracovního prostředí a zda nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného zákonného cíle. Pokud je Komise toho názoru, že vnitrostátní předpisy výše uvedené podmínky splňují, musí navíc podle čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU prověřit, zda uvedené předpisy neslouží jako prostředek svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy a nenarušují fungování vnitřního trhu.

(62) S ohledem na časový rámec stanovený v čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU musí Komise při zkoumání, zda jsou vnitrostátní předpisy oznámené podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU důvodné, vzít za výchozí bod odůvodnění uvedená oznamujícím členským státem. Důkazní břemeno nese oznamující členský stát, který zamýšlí ponechat v platnosti své vnitrostátní předpisy.

(63) Má-li však Komise k dispozici informace, na jejichž základě může být zapotřebí harmonizační opatření Unie, od něhož se oznámené vnitrostátní předpisy odchylují, přezkoumat, může vzít Komise takovéto informace při posuzování oznámených vnitrostátních předpisů v úvahu.

2.2.1. *Stanovisko Dánského království*

(64) Dánská mezní hodnota kadmia v umělých hnojivech získaných z nerostného fosfátu s celkovým obsahem 2,3 % hmotn. nebo více fosforu v ekvivalentu P_2O_5 je motivována ochranou lidského zdraví a životního prostředí před expozicí kadmiu v životním prostředí.

(65) V oznámení předloženém Komisi Dánské království uvádí, že oznámené vnitrostátní předpisy uplatňuje od roku 1989. V současnosti platná mezní hodnota se uplatňuje od roku 1998. Oznámené vnitrostátní předpisy byly zavedeny s cílem snížit kontaminaci zemědělské půdy, která byla popsána ve vnitrostátní zprávě vypracované Národním potravinovým institutem při Dánské technické univerzitě („DTU Fødevareinstituttet“) nazvané „Kontaminace kadmiem – zpráva o používání, výskytu a nepříznivých účincích kadmia v Dánsku“ z roku 1980. Vzhledem k závěru, že kadmium se v dánské zemědělské půdě průběžně hromadí, bylo ve zprávě doporučeno snížit obsah kadmia v hnojivech, jelikož takové snížení by mohlo vést k významnému poklesu kontaminace zemědělské půdy.

(66) S ohledem na skutečnost, že expozice kadmiu a jeho vstup do zemědělských půd jsou v Dánsku obecně na nižší úrovni, než je průměr v EU, je Dánské království toho názoru, že přijatá opatření k dosažení cíle, o který usilovaly oznámené vnitrostátní předpisy, jsou úspěšná. Za účelem zajištění ochrany lidského zdraví a životního prostředí i do budoucna proto Dánské království zdůrazňuje potřebu zachovat na svém území sníženou úroveň expozice podle nařízení (EU) 2019/1009. Dánské království ve svém oznámení Komisi dále analyzovalo očekávané vnitrostátní účinky mezní hodnoty 60 mg/kg P_2O_5 stanovené v nařízení (EU) 2019/1009. Tato mezní hodnota vyvolala vážné obavy, pokud jde o ochranu lidského zdraví a životního prostředí. Dánské království uvádí, že uplatňování mezních hodnot stanovených v nařízení (EU) 2019/1009 by vedlo ke snížení úrovně ochrany v Dánsku.

(67) Dánské království své posouzení opírá o předpoklad, že uplatnění mezní hodnoty 60 mg/kg $_2O_5$ stanovené v nařízení (EU) 2019/1009 by vedlo k nárůstu pronikání kadmia z hnojiv do dánských zemědělských půd, jelikož by bylo pravděpodobnější, že budou v Dánsku uváděna na trh hnojiva s vyšším obsahem kadmia.

(68) Dánské království to zdůvodňuje zejména riziky pro lidské zdraví souvisejícími s expozicí kadmiu prostřednictvím potravin. Dánské království poukazuje na potřebu snížit obsah kadmia v potravinách vyráběných v Dánsku a tím chránit některé zranitelnější skupiny obyvatelstva, zejména děti a vegetariány, kteří ve svých potravinách konzumují úrovně kadmia překračující mezní hodnoty stanovené z hlediska ochrany zdraví.

(69) Na podporu tohoto tvrzení se Dánské království opírá o řadu vědeckých studií. Odkazuje zejména na studii Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ([12]) týkající se tolerovatelného týdenního příjmu (TWI) a porovnává ji se studií vypracovanou Dánskou technickou univerzitou, přičemž dospívá k závěru, že dietární expozice kadmiu by měla být snížena. Studie vypracovaná Dánskou technickou univerzitou dále odhaluje, že děti představují skupinu s vysokou expozicí a že průměrná expozice malých dětí přesahuje tolerovatelný týdenní příjem. Za osoby, které mají značně vyšší příjem kadmia než průměrná populace, jsou považováni i vegetariáni. Největší expozice kadmiu pochází z konzumace obilovin a zeleniny. Množství konzumovaná těmito skupinami vedou k vysoké expozici.

(70) Kromě toho má Dánské království vysoký stupeň soběstačnosti, pokud jde o jeho produkci potravin, mimo jiné obilovin, brambor a mrkve. Expozice dánského obyvatelstva kadmiu tak úzce souvisí s množstvím kadmia přidávaného do dánské zemědělské půdy.

(71) Je třeba uvést, že půdní podmínky v Dánsku jsou různé – od písčitých půd v západních částech země až po jílovité půdy na východě. V důsledku půdních podmínek se hromadění kadmia v půdách liší – v jílovitých půdách na ostrovech Zealand, Fyn a ve většině východních částí Jutského poloostrova jsou vyšší úrovně, zatímco na západě Jutského poloostrova je více písčitých půd a obecně nižší úrovně kadmia. Demografické informace předložené Dánským královstvím dále ukazují, že vhledem k rozdílům ve faktorech zemědělské účinnosti odvozených od povahy půd se zemědělské pěstování plodin soustředí do oblastí, kde jílovité půdy obsahují vyšší úrovně kadmia.

(72) Dalším faktorem, v němž se východní Dánsko od západního liší, je objem chovu hospodářských zvířat, a tudíž i dostupnost hnoje jakožto alternativy k umělým hnojivům. Na Jutském poloostrově převládá chov hospodářských zvířat, zatímco na ostrově Zealand je rozšířenější pěstování plodin bez chovu hospodářských zvířat. Zeměpisné rozdíly v půdních podmínkách a živočišné výrobě v Dánsku tak způsobují, že umělá hnojiva jsou poměrně více používána na východě Dánska, kde jsou rozšířenější hospodářství s rostlinnou výrobou a nejsou chována hospodářská zvířata a kde jílovité půdy obsahují vyšší základní hodnoty kadmia. Dánské království podotýká, že v roce 2014 se odhadovalo, že 91 % umělých hnojiv v Evropě splňuje mezní hodnotu 60 mg Cd/kg P_2O_5, zatímco 68 % podle odhadů splňovalo mezní hodnotu 40 mg Cd/kg P_2O_5. Velká část hnojiv na evropském trhu tak již splňuje dánskou mezní hodnotu. V posledních dvou desetiletích činila průměrná úroveň kadmia v umělých hnojivech v Dánsku 10–20 mg Cd/kg P_2O_5, zatímco na evropském trhu se odhaduje v rozmezí 32–36 mg Cd/kg P_2O_5.

(73) Kromě toho se dánský podíl na evropském trhu umělých hnojiv pohybuje v rozmezí 2–3 %. Dánské království tvrdí, že nezaznamenalo žádné problémy s dodáváním hnojiv splňujících v současné době platnou mezní hodnotu kadmia, a to od roku 1998, kdy vstoupila v platnost.

(74) Oznámené vnitrostátní předpisy mají rovněž všeobecné použití a vztahují se na dánské i na jiné firmy prodávající hnojiva pro použití v Dánsku. Navíc je třeba uvést, že Dánsko nemá žádná přirozená ložiska fosforitu, tudíž se fosforit v Dánsku netěží.

(75) Dánské království dále poskytlo statistiku dokazující, že v období let 1988–2018 se postupně zvyšoval objem dovozu hnojiv z jiných členských států. Dánské království uvádí, že podle těchto ekonomických údajů mezní hodnota kadmia stanovená v oznámených vnitrostátních předpisech nezabránila nárůstu dovozu z jiných členských států. Údaje naopak dokládají výrazný rozvoj obchodu mezi různými členskými státy. Oznámené vnitrostátní předpisy nepředstavují překážku, ani pokud jde o vývoz umělých hnojiv do jiných členských států.

([12]) Vědecké stanovisko týkající se obsahu kadmia v potravinách, které na žádost Evropské komise vypracovala vědecká komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci. *EFSA Journal* (2009) 980, s. 1.

2.2.2. *Posouzení stanoviska Dánského království*

2.2.2.1. Odůvodnění na základě závažných důvodů uvedených v článku 36 Smlouvy o fungování EU nebo týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí

(76) Cílem oznámených vnitrostátních předpisů je dosáhnout vyšší úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí, než jaká je stanovena v nařízení (EU) 2019/1009, pokud jde o expozici kadmiu, a zabránit tak dalšímu hromadění kadmia v půdě. Prostředkem pro dosažení tohoto cíle je zachovat nižší maximální mezní hodnoty kadmia v hnojivech, na něž se vztahují oznámené vnitrostátní předpisy.

(77) Pokud jde o ochranu lidského zdraví, je třeba uvést, že kadmium je pro člověka nepodstatný a toxický prvek a nemá žádné využití pro rostliny ani zvířata. Konkrétně oxid kademnatý byl podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ([13]) klasifikován jako karcinogenní látka kategorie 2.

(78) Přítomnost kadmia v rostlinách a příjem kadmia z potravin by mohl z dlouhodobého hlediska nakonec vést k nepříznivým účinkům na lidské zdraví. Navíc jakmile je kadmium absorbováno lidským tělem, je v něm účinně zadržováno a hromadí se v těle po celý život ([14]).

(79) Široká veřejnost je vystavena kadmiu z mnoha zdrojů včetně kouření a příjmu potravin. U nekuřácké populace představují potraviny nejvýznamnější zdroj příjmu kadmia. Kadmium je toxické zejména pro ledviny, ale může způsobit rovněž demineralizaci kostí a je statisticky spojováno se zvýšeným rizikem rakoviny plic, endometria, močového měchýře a prsu ([15]).

(80) Kadmium může poškodit ledviny, jelikož způsobuje nadměrnou produkci bílkovin v moči. Závažnost účinku je dána dobou trvání a úrovní expozice kadmiu. Dalším kritickým účinkem chronické expozice kadmiu v úrovních o něco vyšších než úrovně, kdy je včasným ukazatelem bílkovina v moči, je poškození kostí. Kadmium se ukládá zejména v játrech a ledvinách, je z lidského těla vylučováno jen pomalu a může v něm zůstat po desetiletí.

(81) Dále nelze vyloučit zdravotní rizika pro dospělé kuřáky a osoby, které mají vyčerpané zásoby železa v organismu a/nebo žijí v blízkosti průmyslových zdrojů. ([16])

(82) Dánské království si navíc kromě dopadů na lidské zdraví klade za cíl dosáhnout vyšší úrovně ochrany životního prostředí. Dánské království má za to, že další hromadění kadmia v půdách by mohlo mít negativní dopady na biologickou rozmanitost půdy a tedy i na funkce půdy (např. rozkládání organické hmoty) a prostřednictvím prosakování do půd také na kvalitu podzemní vody. Toxicita i biologická dostupnost kadmia jsou ovlivněny vlastnostmi půdy.

(83) Rozdíly v půdních podmínkách a živočišné výrobě v Dánsku vedou k tomu, že umělá hnojiva jsou poměrně více používána na východě Dánska, kde jsou rozšířenější hospodářství s rostlinnou výrobou a nejsou chována hospodářská zvířata a kde jílovité půdy obsahují vyšší základní hodnoty kadmia.

(84) Na obavy ohledně rizik, které kadmium představuje pro lidské zdraví a životní prostředí, již poukázala Rada ve svém usnesení ze dne 25. ledna 1988 ([17]). Zdůraznila, že je důležité snižovat vstup kadmia do půdy ze všech zdrojů včetně difúzních zdrojů (např. atmosférická depozice, fosforečná hnojiva, kaly z čistíren odpadních vod atd.), a to mimo jiné „vhodnými kontrolními opatřeními ohledně obsahu kadmia ve fosforečných hnojivech, která budou založena na vhodné technologii nevyžadující nadměrné náklady a která budou zohledňovat podmínky životního prostředí v různých regionech Společenství“.

([13]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. L 353, 31.12.2008, s. 1).

([14]) Viz vědecká zpráva Evropského úřadu pro bezpečnost potravin o dietární expozici kadmiu v evropské populaci z roku 2012, která je k dispozici na adrese https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/2551.pdf, EFSA Journal 2012;10(1).

([15]) EFSA Journal 2012;10(1).

([16]) Zpráva EU o posouzení rizik ohledně kadmia a oxidu kademnatého, jak je citována v dokumentu SWD(2016) 64 final, s. 11.

([17]) Úř. věst. C 30, 4.2.1988, s. 1.

(85) V roce 2002 dospěl Vědecký výbor pro zdravotní a environmentální rizika k závěru, že mezní hodnota 40 mg/kg P_2O_5 či vyšší by vedla k hromadění kadmia ve většině půd v Unii. Naopak mezní hodnota 20 mg/kg P_2O_5 či nižší by podle předpokladů nevedla k dlouhodobému hromadění v půdě po dobu 100 let, nejsou-li brány v úvahu další zdroje vstupu kadmia.

(86) Úmysl Komise zabývat se otázkou nezáměrného obsahu kadmia v minerálních hnojivech byl oznámen již v nařízení (ES) č. 2003/2003, a to v jeho 15. bodě odůvodnění.

(87) Ve svém návrhu nařízení (EU) 2019/1009 ([18]) Komise na základě vědeckých údajů, které byly dostupné při posuzování dopadů, dospěla k závěru, že elementární kadmium i oxid kademnatý mohou obecně představovat značná rizika pro zdraví a životní prostředí. Komise navrhla stanovit pro fosforečná hnojiva mezní hodnotu 60 mg/kg P_2O_5 a do 12 let po začátku uplatňování nového nařízení tuto mezní hodnotu postupně snižovat na 20 mg/kg P_2O_5.

(88) Panuje také všeobecná shoda v tom, že kadmium v hnojivech je jednoznačně nejvýznamnějším zdrojem, z něhož se kadmium dostává do půdy a do potravního řetězce. ([19])

(89) Nařízení (EU) 2019/1009 stanoví mezní hodnotu 60 mg/kg P_2O_5, která je použitelná ode dne 16. července 2022. Velká většina hnojiv dostupných na evropském trhu tuto mezní hodnotu již splňuje. Ačkoliv zavedení této mezní hodnoty je krok správným směrem, na základě dostupných vědeckých údajů není pravděpodobné, že by se tím významně snížilo dlouhodobé hromadění kadmia v půdách.

(90) Jakožto uznání potřeby stanovit do budoucna ambicióznější mezní hodnoty kadmia ve fosforečných hnojivech ukládá nařízení (EU) 2019/1009 Komisi povinnost tyto mezní hodnoty znovu posoudit za účelem jejich snížení, bude-li to možné.

(91) Na základě výše uvedeného je třeba vzít v úvahu, že maximální mezní hodnota stanovená v oznámených vnitrostátních předpisech je odůvodněna potřebami chránit lidské zdraví a životní prostředí.

2.2.2.2. Vyloučení svévolné diskriminace, zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy nebo narušování fungování vnitřního trhu

a) Vyloučení svévolné diskriminace

(92) Ustanovení čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU požaduje, aby Komise prověřila, zda zachování oznámených vnitrostátních předpisů neslouží jako prostředek svévolné diskriminace. Podle judikatury Soudního dvora je pro vyloučení diskriminace třeba, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, pokud se nejedná o objektivně odůvodněné příčiny.

(93) Oznámené vnitrostátní předpisy se uplatňují na vnitrostátní výrobky i na výrobky dovážené z jiných členských států. Vzhledem k neexistenci důkazů nasvědčujících opaku lze učinit závěr, že předmětné vnitrostátní předpisy neslouží jako prostředek svévolné diskriminace.

b) Vyloučení zastřeného omezování obchodu s fosforečnými hnojivy

(94) Za účelem posouzení podmínky týkající se vyloučení zastřeného omezování obchodu Komise nejprve posoudí oznámené vnitrostátní předpisy v rozsahu, v němž se vztahují na hnojiva, u nichž Komise považuje oznámení za přijatelné, tj. na fosforečná hnojiva uvedená v nařízení (EU) 2019/1009.

([18]) COM/2016/0157 final – 2016/084 (COD).

([19]) Viz studie *„Revisiting and updating the effect of phosphate fertilizers to cadmium accumulation in European agricultural soils“* (Přehodnocení a aktualizace účinku fosforečných hnojiv na hromadění kadmia v evropských zemědělských půdách), autoři Erik Smolders a Laetitia Six, zadalo sdružení Fertilizers Europe v roce 2013, zveřejněno na http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_168_rd_en.pdf

(95) Vnitrostátní předpisy stanovující přísnější podmínky pro uvádění výrobků na trh, než jsou podmínky stanovené v právních předpisech Unie, by za normálních okolností představovaly překážku obchodu. Důvodem je skutečnost, že některé z výrobků, které jsou v ostatních členských státech Unie zákonně uváděny na trh, by kvůli takovým vnitrostátním předpisům nemohly být uváděny na trh v dotčeném členském státě. Podmínky stanovené v čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU mají zabránit uplatňování omezení na základě kritérií stanovených v odstavcích 4 a 5 uvedeného článku z nevhodných důvodů, které ve skutečnosti představují hospodářská opatření sloužící k omezení dovozu výrobků z jiných členských států, a tedy prostředek nepřímé ochrany vnitrostátní produkce. ([20])

(96) Vzhledem k tomu, že oznámené vnitrostátní předpisy stanoví přísnější mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech v jinak harmonizované oblasti i pro hospodářské subjekty usazené v jiných členských státech, mohou představovat zastřené omezování obchodu nebo narušování fungování vnitřního trhu. Uznává se však, že čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU je třeba vykládat v tom smyslu, že nesmějí být schváleny pouze vnitrostátní předpisy představující nepřiměřené narušení vnitřního trhu. ([21])

(97) Vzhledem k neexistenci důkazů nasvědčujících tomu, že vnitrostátní předpisy ve skutečnosti představují opatření k ochraně vnitrostátní produkce, lze učinit závěr, že neslouží jako prostředek zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy. Je tedy na Komisi, aby uvážila, zda oznámené vnitrostátní předpisy představují narušování fungování vnitřního trhu.

c) Vyloučení narušování fungování vnitřního trhu s fosforečnými hnojivy

(98) Za účelem posouzení podmínky týkající se vyloučení narušování fungování vnitřního trhu Komise nejprve posoudí oznámené vnitrostátní předpisy v rozsahu, v němž se vztahují na hnojiva, u nichž Komise považuje oznámení za přijatelné, tj. na fosforečná hnojiva uvedená v nařízení (EU) 2019/1009.

(99) Ustanovení čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU ukládá Komisi povinnost prověřit, zda zachování oznámených vnitrostátních předpisů nenarušuje fungování vnitřního trhu. Tato podmínka nesmí být vykládána tak, že brání schválení jakéhokoli vnitrostátního opatření, které může narušit fungování vnitřního trhu. Jakékoli vnitrostátní opatření odchylující se od harmonizačního opatření usilujícího o vytvoření a fungování vnitřního trhu bude totiž v podstatě představovat opatření, které pravděpodobně bude mít vliv na vnitřní trh. V zájmu zachování užitečnosti postupu stanoveného v článku 114 Smlouvy o fungování EU je proto třeba chápat pojem narušování fungování vnitřního trhu v souvislosti s čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU jako účinek nepřiměřený sledovanému cíli ([22]).

([20]) Rozhodnutí Komise ze dne 8. května 2018 o vnitrostátních předpisech oznámených Dánskem a týkajících se přidávání dusitanů do některých masných výrobků, C/2018/2721, bod. 54 (Úř. věst. L 118, 14.5.2018, s. 7), rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/348/ES, bod 40 (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 25), rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/347/ES, bod 41 (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 19), rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/349/ES, bod 41 (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 31).

([21]) Rozhodnutí Komise ze dne 8. května 2018 o vnitrostátních předpisech oznámených Dánskem a týkajících se přidávání dusitanů do některých masných výrobků, C/2018/2721, bod 55, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/348/ES, bod 42, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/347/ES, bod 43, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/349/ES, bod 43.

([22]) Rozhodnutí Komise ze dne 8. května 2018 o vnitrostátních předpisech oznámených Dánskem a týkajících se přidávání dusitanů do některých masných výrobků, C/2018/2721, bod 55, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/348/ES, bod. 42, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/347/ES, bod 43, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/349/ES, bod 43.

(100) Při posuzování, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy přiměřené a nezbytné pro dosažení cíle, který sledují, je třeba vzít v úvahu řadu faktorů. Komise musí posoudit, zda úroveň ochrany vyplývající z mezní hodnoty kadmia stanovené v oznámených vnitrostátních předpisech dosáhla svého cíle, kterým je na jedné straně ochrana lidského zdraví a na straně druhé ochrana životního prostředí.

(101) Komise v první řadě konstatuje, že mezní hodnota kadmia v oznámených vnitrostátních předpisech je nižší než mezní hodnota kadmia pro fosforečná hnojiva stanovená v nařízení (EU) 2019/1009. Oznámené vnitrostátní předpisy tedy poskytují lepší úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí, než jakou poskytuje harmonizované opatření.

(102) Pokud jde o proporcionalitu oznámených vnitrostátních předpisů týkajících se fosforečných hnojiv, uvádí Komise následující připomínky:

(103) Zaprvé, Dánské království nezaznamenalo žádné problémy s dodáváním hnojiv splňujících v současné době platnou mezní hodnotu kadmia, což znamená, že daná mezní hodnota nepředstavuje významnou překážku volnému pohybu na vnitřním trhu.

(104) Zadruhé, Dánské království poukazuje na potřebu snížit obsah kadmia v potravinách vyráběných v Dánsku a tím chránit některé skupiny obyvatelstva, zejména děti a vegetariány, kteří ve svých potravinách konzumují úrovně kadmia překračující mezní hodnoty stanovené z hlediska ochrany zdraví. Studie EFSA, na niž Dánské království odkazuje ([23]), odhaluje, že děti jsou skupinou s vysokou expozicí a že průměrná expozice malých dětí přesahuje tolerovatelný týdenní příjem. Za osoby, které mají značně vyšší příjem kadmia než průměrná populace, jsou považováni i vegetariáni. ([24])

(105) Kromě toho skutečnost, že expozice kadmiu a jeho vstup do zemědělských půd jsou v Dánsku obecně na nižší úrovni, než je průměr v EU, naznačuje, že opatření přijatá za účelem zajištění ochrany dánské půdy jsou úspěšná.

(106) Pokud jde o fosforečná hnojiva, s ohledem na zdravotní a environmentální přínosy, které Dánské království uvádí v souvislosti se snížením expozice kadmiu v půdách, a na skutečnost, že podle informací, jež jsou v současné době k dispozici, se nezdá, že by byl obchod nějak ovlivněn, Komise usuzuje, že oznámené vnitrostátní předpisy mohou být dále ponechány v platnosti z důvodů týkajících se ochrany zdraví a životního prostředí, neboť nejsou nepřiměřené, a tudíž nenarušují fungování vnitřního trhu ve smyslu čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU.

d) Vyloučení zastřeného omezování obchodu a narušování fungování vnitřního trhu s jinými hnojivy než fosforečnými

(107) Kromě fosforečných hnojiv uvedených v nařízení (EU) 2019/1009 se oznámené vnitrostátní předpisy vztahují i na jiná umělá hnojiva získaná z nerostného fosfátu s celkovým obsahem 2,3 % až 5 % hmotn. nebo více fosforu v ekvivalentu P_2O_5.

(108) Pro účely posouzení toho, zda oznámené vnitrostátní předpisy představují zastřené omezování obchodu nebo narušování fungování vnitřního trhu s těmito hnojivy ve smyslu čl. 114 odst. 6, a zda tedy mají účinek nepřiměřený sledovanému cíli, Komise uvádí, že Dánské království potvrdilo, že hlavním problémem jsou fosforečná hnojiva uvedená v nařízení (EU) 2019/1009 a že vědecké posouzení v dánském oznámení bylo zaměřeno především na určitou kategorii fosforečných hnojiv, konkrétně anorganická minerální hnojiva s vysokým obsahem fosforu.

([23]) Vědecké stanovisko týkající se obsahu kadmia v potravinách, které na žádost Evropské komise vypracovala vědecká komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci. *EFSA Journal* (2009) 980, s. 1.

([24]) Vědecké stanovisko týkající se obsahu kadmia v potravinách, které na žádost Evropské komise vypracovala vědecká komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci. *EFSA Journal* (2009) 980, s. 1.

(109) Pokud jde o sledovaný cíl v podobě ochrany zdraví a životního prostředí, Komise uvádí, jak je již naznačeno v 55. a 56. bodě odůvodnění výše, že pouze u fosforečných hnojiv je možné srovnávat ochranný charakter dánské mezní hodnoty kadmia s ochranným charakterem harmonizované mezní hodnoty kadmia bez znalosti přesného složení každého výrobku, jelikož pouze u fosforečných hnojiv jsou dánská mezní hodnota a mezní hodnota stanovená v nařízení (EU) 2019/1009 vyjádřeny na základě stejného jmenovatele. Jinými slovy, u jiných hnojiv než fosforečných není možné stanovit, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy přísnější než nově zavedené harmonizační pravidlo. Nelze tudíž ani určit, zda oznámené vnitrostátní předpisy poskytují lepší úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí, než jakou poskytuje harmonizované opatření.

(110) Pokud jde o dopad oznámených vnitrostátních opatření na fungování vnitřního trhu, Komise konstatuje, že uplatňování těchto předpisů na hnojivé výrobky opatřené označením CE jiné než fosforečná hnojiva uvedená v nařízení (EU) 2019/1009 by hospodářským subjektům, které chtějí uvádět hnojiva na trh v Dánsku, způsobilo vážné administrativní obtíže. Za účelem zajištění souladu s oznámenými vnitrostátními předpisy by výrobci museli svá hnojiva kategorizovat nejen podle nařízení (EU) 2019/1009, ale rovněž podle oznámených vnitrostátních předpisů. Navíc pokud by se v případě hnojiva opatřeného označením CE jednalo o umělé hnojivo odvozené z nerostného fosfátu s celkovým obsahem 2,3 % hmotn. nebo více fosforu v ekvivalentu P_2O_5 podle oznámených vnitrostátních předpisů, avšak *nikoli* o fosforečné hnojivo podle nařízení (EU) 2019/1009,museli by výrobci provádět dva výpočty obsahu kadmia – jeden, u kterého by jmenovatelem pro účely souladu s oznámenými vnitrostátními předpisy byl kg P_2O_5, a druhý, u nějž by jmenovatelem pro účely souladu s nařízením (EU) 2019/1009 byl kg sušiny.

(111) S ohledem na významnou administrativní překážku, kterou by uplatňování oznámených vnitrostátních předpisů na jiná hnojiva než fosforečná způsobilo, spolu se skutečnostmi, že není možné stanovit, zda poskytují vyšší úroveň ochrany než nařízení (EU) 2019/1009, a že znečištění kadmiem způsobené těmito hnojivy pro Dánské království nepředstavuje žádný zásadní problém, Komise usuzuje, že pokud by na tato hnojiva byly uplatněny oznámené vnitrostátní předpisy, mělo by v souvislosti se sledovaným cílem nepřiměřený účinek na fungování vnitřního trhu.

(112) Závěrem lze říci, že se Komise domnívá, že zachování oznámených vnitrostátních předpisů představuje narušení fungování vnitřního trhu ve smyslu čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU v rozsahu, v němž se vztahují na jiná než fosforečná hnojiva. Proto, a aniž by bylo nezbytné rozhodnout, zda je tato část oznámení přípustná, by měly být oznámené vnitrostátní předpisy zamítnuty v rozsahu, v němž se vztahují na jiná než fosforečná hnojiva uvedená v nařízení (EU) 2019/1009.

2.2.2.3. Časové omezení

(113) Aby bylo zajištěno, že se oznámené vnitrostátní předpisy a případné narušení fungování vnitřního trhu omezí na míru nezbytně nutnou pro dosažení cílů sledovaných Dánským královstvím, měla by být vnitrostátní výjimka časově omezená. Tato výjimka by již nebyla dále nezbytná, pokud by byla harmonizovaná mezní hodnota v budoucnu stanovena na stejné nebo nižší úrovni oproti dánské mezní hodnotě.

(114) Harmonizovaná mezní hodnota by mohla být stanovena na stejné nebo nižší úrovni oproti dánské mezní hodnotě pouze prostřednictvím rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady na základě návrhu Komise, např. v souvislosti s přezkumem uvedeným v čl. 49 písm. b) nařízení (EU) 2019/1009. Doba, na kterou se výjimka uděluje, by tudíž neměla být omezena ke konkrétnímu datu, ale měla by být spojena s takovýmto budoucím rozhodnutím spolunormotvůrců.

(115) Toto by bylo v souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009, který stanoví, že pokud jde o obsah kadmia, výjimky z nařízení (ES) č. 2003/2003 udělené v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU mohou být nadále uplatňovány, dokud se na úrovni Unie nepoužijí harmonizované mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, které jsou na stejné nebo nižší úrovni oproti vnitrostátním mezním hodnotám.

(116) Toto rozhodnutí by mělo být použitelné, dokud se na úrovni Unie nepoužije revidovaná harmonizovaná mezní hodnota, která je na stejné nebo nižší úrovni oproti dánské mezní hodnotě.

3. ZÁVĚRY

(117) Na základě výše uvedených skutečností by měl být učiněn závěr, že žádost Dánského království o povolení ponechat si vnitrostátní právní předpisy odchylující se od nařízení (EU) 2019/1009, která byla předložena dne 27. ledna 2020, je přípustná v rozsahu, v němž se vztahuje na fosforečná hnojiva uvedená v nařízení (EU) 2019/1009.

(118) Komise dále shledává, že v rozsahu, v němž se oznámené vnitrostátní předpisy vztahují na fosforečná hnojiva uvedená v nařízení (EU) 2019/1009, tyto předpisy:

— vyhovují potřebám ochrany lidského zdraví a životního prostředí,

— jsou úměrné sledovaným cílům,

— neslouží jako prostředek svévolné diskriminace,

— nepředstavují zastřené omezování obchodu mezi členskými státy.

(119) Z těchto důvodů dospěla Komise k názoru, že oznámené vnitrostátní předpisy mohou být schváleny v rozsahu, v němž se vztahují na tato hnojiva.

(120) Nicméně v rozsahu, v němž se oznámené vnitrostátní předpisy vztahují na jiná než fosforečná hnojiva uvedená v nařízení (EU) 2019/1009, Komise shledává, že by měly v souvislosti se sledovaným cílem nepřiměřený účinek na fungování vnitřního trhu. Z tohoto důvodu dospěla Komise k názoru, že pokud se opatření vztahuje na taková hnojiva, musí být zamítnuto,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Vnitrostátní předpisy oznámené Dánským královstvím podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie, které se odchylují od nařízení (EU) 2019/1009, pokud jde o obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, konkrétně zákaz uvádět na dánský trh hnojiva s obsahem kadmia převyšujícím 48 mg/kg P_2O_5, se schvalují v rozsahu, v němž se vztahují na fosforečná hnojiva uvedená v KFV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KFV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) přílohy I nařízení (EU) 2019/1009, a to do doby, dokud se na úrovni Unie nepoužije harmonizovaná mezní hodnota, která je na stejné nebo nižší úrovni oproti dánské mezní hodnotě.

Článek 2

Vnitrostátní předpisy oznámené Dánským královstvím se zamítají v rozsahu, v němž se vztahují na jiná než fosforečná hnojiva uvedená v KFV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KFV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) přílohy I nařízení (EU) 2019/1009.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Dánskému království.

V Bruselu dne 27. července 2020.

Za Komisi
Thierry BRETON
člen Komise